

Dolenjski jamarski tabori – nov začetek

Klemen Mihalič

Kot začetek organiziranega jamarstva na Dolenjskem štejemo leto 1906, ko je skupina Franca Pirca iz Novega mesta raziskala kar štirinajst zahtevnih kraških objektov. Jamarska društva so začela nastajati šele po drugi svetovni vojni. Najprej je bila leta 1958 v Ribnici ustanovljena sekcija Društva za raziskovanje jam Slovenije. Iz nje je izšla kočevska sekcija, ki je leta 1970 prerasla v Društvo za raziskovanje jam Kočevje. Leta 1962 je bil ustanovljen Jamarski klub Vinko Paderšič Batreja Novo mesto, ki je spodbudil nastanke Kluba jamarjev Kostanjevica na Krki (1964) in Belokranjskega jamarskega kluba (1965). Zaradičasne neaktivnosti novomeških jamarjev so se jamarji iz Straže leta 1970 povezali z Društvom za raziskovanje jam Ljubljana. Žal je njihova sekcija postopoma zamrla. Podoben padec aktivnosti se je zgodil v Kočevju, praznino pa je leta 1995 zapolnil njihov naslednik Jamarsko društvo Netopir Kočevje, katerega aktivnost v zadnjem obdobju prav tako usiha. Zamrla je tudi Jamarska sekcija Športnega društva Orel Semič, zato pa sta zelo aktivna najmlajša dolenjska kluba Krka (2006) in Brežice (2008).

V preteklosti je bila velika ovira za raziskovanje večjih jamskih objektov nezadostna količina opreme za raziskovanje jam in premalo jamarjev s potrebnimi izkušnjami in znanjem. Zato so v različnih jamarskih sredinah na Dolenjskem začutili potrebo po povezovanju s sosednjimi jamarskimi društvi, z namenom raziskovanja večjih jam. To je vodilo k temu, da so dolenjska jamarska društva leta 1979 sprejela samoupravni sporazum o ustanovitvi in delu Dolenjskih jamarskih taborov. Ti so bili zamišljeni kot vsakoletna srečanja jamarjev z območja Dolenjske, na katerih bi se s skupnimi močmi lotili raziskovanja večjih objektov oz. jamarsko zanimivih območij. Prvi Dolenjski jamarski tabor je potekal pri jami Bilpa, v naslednjih letih pa je bil bolj ali manj vsakoletno organiziran na različnih lokacijah po Dolenjski, v organizaciji več jamarskih klubov. Več o zgodovini lahko preberete v prispevku Zdravka Bučarja: Dolenjski jamarski tabori, Dolenjski kras 4, 2002. Do leta 1996 se jih je zvrstilo 17, ko je bil v Črnomlju organiziran zadnji. Razlogov za prenehanje organiziranja je bilo verjetno več, vendar zagotovo drži to, da zaradi večje dostopnosti in razvoja jamarske tehnike ni bilo več ovir za raziskovanje velikih jam tudi v manjših jamarskih sredinah.

Od zadnjega tabora je minilo dvajset let in prvi korak k oživitvi sodelovanja med različnimi dolenjskimi društvi je pomenila odprava v Črno goro pod vodstvom Jamarskega kluba Brežice. Ti so na območju Lovčena na prejšnjih odpravah raziskali jamo do globine 180 metrov ter ugotovili, da potrebujejo za nadaljnje raziskovanje pomoč jamarjev od drugod. K sodelovanju so poleg posameznikov iz drugih slovenskih klubov privabili tudi jamarje iz Jamarskega kluba Novo mesto in Jamarskega kluba Krka. Na odpravi smo ugotovili, da nas je skupaj združil ravno primarni namen

Usposabljanje jamarjev je potekalo v steni udornice v bližini koč. FOTO LEOPOLD BREGAR

organiziranja Dolenjskih jamarskih taborov. Beseda je dala besedo in dogovorili smo se, da po končani odpravi sedemo skupaj ter osnujemo temelje za 18. Dolenjski jamarski tabor.

Dokler so bile ideje in vtisi še sveži, smo prvi sestanek za organizacijo 18. tabora organizirali že 19. avgusta 2016. Na njem smo osnovali organizacijski odbor, ki smo ga sestavljali Leopold Bregar in Tanja Podržaj (JK Krka), Jure Tičar (JK Brežice) in Klemen Mihalič (JKNM). Odločili smo se, da organizacijo tabora prevzame Jamarski klub Krka, saj so v tistem letu praznovali 10. obletnico obstoja, za koordinatorja pa smo določili Leopolda Bregarja. Poleg organizacije smo se na tem sestanku ukvarjali še z vsebino tabora. Ugotovili smo, da je trenutno velika potreba po dodatnem usposabljanju iz različnih jamarskih veščin, ki so v zadnjih letih močno napredovala.

Po prvem sestanku smo se člani organizacijskega odbora še nekajkrat sestali z namenom pripraviti vse potrebno za izvedbo tabora, ki je potekal od 7. do 9. oktobra v gozdarski koči Strmec na območju Stojne. V petek popoldne je bila na sporedu priprava prostora za tabor, zvečer pa je potekal v duhu izmenjave izkušenj in prigrad iz jamarskega življenja. V soboto dopoldne smo začeli z delavnicami v steni. Inštruktorji smo sodelujočim predstavili pravilno opremljanje smeri, izdelavo sidrišča, uporabo različnih tipov sidrišč, trenirali smo snemanje ponesrečenca z vrvi, nekateri udeleženci brez jamarskega predznanja pa so se učili osnov jamarskih veščin. Po kosilu je sledilo predavanje Mihe Čekade o pravilni izdelavi dokumentacije za kataster jam ter o uporabi LIDARJA za odkrivanje novih jam. Po malo bolj teoretičnem delu je bilo treba pospešiti utrip udeležencev z mini

jamarsko olimpijado. Sodelujoči so se lahko pomerili v dveh disciplinah: žimarjenju po vrvi s podajanjem in premagovanju ožinarja. Obe disciplini sta poskrbeli za rahlo dehidracijo sodelujočih in veliko dobre volje, kar je posledično vodilo v še bolj sproščen večer. Po večerji je sledilo še predavanje o zgodovini Dolenjskih jamarskih taborov, ki ga je pripravil Zdravko Bučar ter predstavitev dela JK Krka v prvih desetih letih njihovega delovanja. Nedeljski dopoldan je nekaj udeležencev tabora namenilo še za raziskovanje terena na območju Stojne, kjer so našli in izmerili nekaj jamskih objektov.

Osemnajstega Dolenjskega jamarskega tabora se je skupaj udeležilo trideset jamarjev iz šestih jamarskih društev. Organizatorji to ocenjujemo za dober uspeh glede na dolgo obdobje premora, vendar si želimo v prihodnje še povečati zainteresiranost vseh jamarjev z območja širše Dolenjske. Med drugim si želimo odziv tudi tistih jamarskih sredin, ki zadnjih nekaj let ne gojijo več novih rodov jamarjev, saj si želimo, da bi s skupno pomočjo znova oživili njihovo delovanje. Srčno si želim, da bo tudi v Dolenjskem krasu 8 objavljen prispevek, kjer bo pisalo, da je bilo v preteklih letih izvedenih pet taborov, na katerih je sodelovalo osem jamarskih društev.

Dobra udeležba jamarjev je pokazatelj, da obstaja potreba po takšnih usposabljanjih. FOTO TOMAŽ GRDIN
Utrinki iz Dolenjskega jamarskega tabora 2017 na Žagi Rog (naslednji dve strani). FOTO TOMAŽ GRDIN ►

Usposabljanje jamarjev je potekalo v steni udornice v bližini koč. FOTO LEOPOLD BREGAR

organiziranja Dolenjskih jamarskih taborov. Beseda je dala besedo in dogovorili smo se, da po končani odpravi sedemo skupaj ter osnujemo temelje za 18. Dolenjski jamarski tabor.

Dokler so bile ideje in vtisi še sveži, smo prvi sestanek za organizacijo 18. tabora organizirali že 19. avgusta 2016. Na njem smo osnovali organizacijski odbor, ki smo ga sestavljali Leopold Bregar in Tanja Podržaj (JK Krka), Jure Tičar (JK Brežice) in Klemen Mihalič (JKNM). Odločili smo se, da organizacijo tabora prevzame Jamarski klub Krka, saj so v tistem letu praznovali 10. obletnico obstoja, za koordinatorja pa smo določili Leopolda Bregarja. Poleg organizacije smo se na tem sestanku ukvarjali še z vsebino tabora. Ugotovili smo, da je trenutno velika potreba po dodatnem usposabljanju iz različnih jamarskih veščin, ki so v zadnjih letih močno napredovala.

Po prvem sestanku smo se člani organizacijskega odbora še nekajkrat sestali z namenom pripraviti vse potrebno za izvedbo tabora, ki je potekal od 7. do 9. oktobra v gozdarski koči Strmec na območju Stojne. V petek popoldne je bila na sporedu priprava prostora za tabor, zvečer pa je potekal v duhu izmenjave izkušenj in prigrad iz jamarskega življenja. V soboto dopoldne smo začeli z delavnicami v steni. Inštruktorji smo sodelujočim predstavili pravilno opremljanje smeri, izdelavo sidrišča, uporabo različnih tipov sidrišč, trenirali smo snemanje ponesrečenca z vrvi, nekateri udeleženci brez jamarskega predznanja pa so se učili osnov jamarskih veščin. Po kosilu je sledilo predavanje Mihe Čekade o pravilni izdelavi dokumentacije za kataster jam ter o uporabi LIDARJA za odkrivanje novih jam. Po malo bolj teoretičnem delu je bilo treba pospešiti utrip udeležencev z mini

jamarsko olimpijado. Sodelujoči so se lahko pomerili v dveh disciplinah: žimarjenju po vrvi s podajanjem in premagovanju ožinarja. Obe disciplini sta poskrbeli za rahlo dehidracijo sodelujočih in veliko dobre volje, kar je posledično vodilo v še bolj sproščen večer. Po večerji je sledilo še predavanje o zgodovini Dolenjskih jamarskih taborov, ki ga je pripravil Zdravko Bučar ter predstavitev dela JK Krka v prvih desetih letih njihovega delovanja. Nedeljski dopoldan je nekaj udeležencev tabora namenilo še za raziskovanje terena na območju Stojne, kjer so našli in izmerili nekaj jamskih objektov.

Osemnajstega Dolenjskega jamarskega tabora se je skupaj udeležilo trideset jamarjev iz šestih jamarskih društev. Organizatorji to ocenjujemo za dober uspeh glede na dolgo obdobje premora, vendar si želimo v prihodnje še povečati zainteresiranost vseh jamarjev z območja širše Dolenjske. Med drugim si želimo odziv tudi tistih jamarskih sredin, ki zadnjih nekaj let ne gojijo več novih rodov jamarjev, saj si želimo, da bi s skupno pomočjo znova oživili njihovo delovanje. Srčno si želim, da bo tudi v Dolenjskem krasu 8 objavljen prispevek, kjer bo pisalo, da je bilo v preteklih letih izvedenih pet taborov, na katerih je sodelovalo osem jamarskih društev.

Dobra udeležba jamarjev je pokazatelj, da obstaja potreba po takšnih usposabljanjih. FOTO TOMAŽ GRDIN
Utrinki iz Dolenjskega jamarskega tabora 2017 na Žagi Rog (naslednji dve strani). FOTO TOMAŽ GRDIN ►

